

TSJERNOBYL: 30 JAAR LATER

APRIL

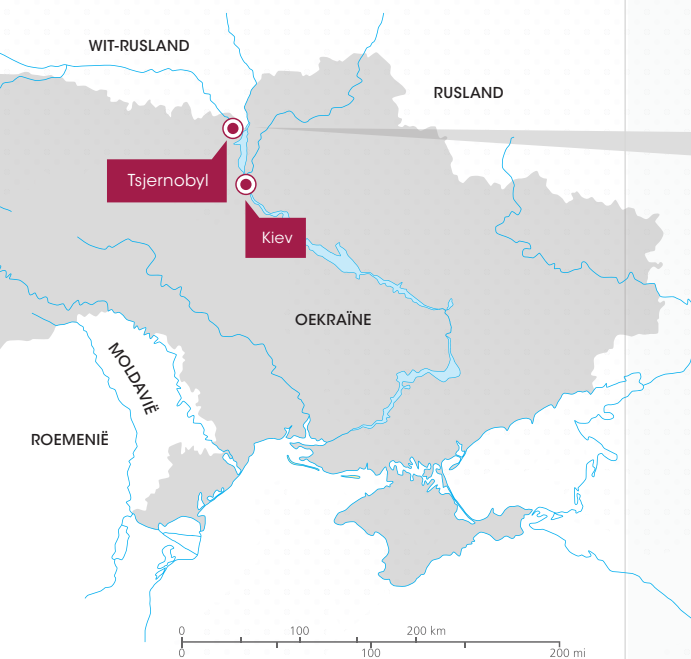
26

1986

Hoe kon het ongeval gebeuren?

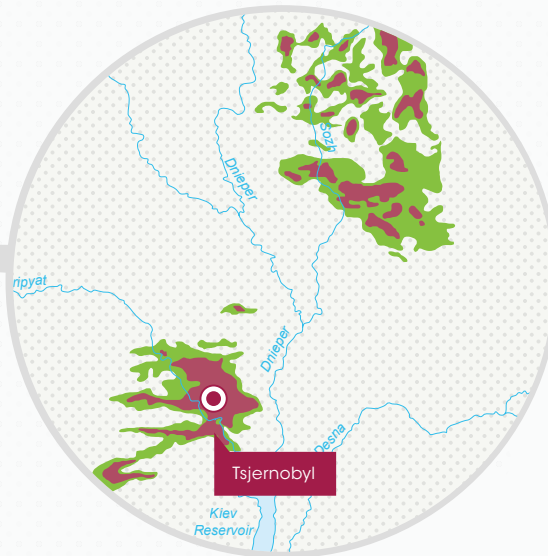
Plaats: reactor 4 – Kerncentrale Tsjernobyl, Oekraïne

Oorzaak: menselijke fout. Bij een test werden de veiligheids- en controlemechanismen (die een centrale bij onvoorziene omstandigheden automatisch doet stilvallen) bewust uitgeschakeld.

Impact

- Evacuatie van in totaal 336 000 mensen.
- 2 doden tijdens de noodacties vlak na het ongeval, 28 anderen door de directe blootstelling aan radioactieve straling.
- 2 200 doden ten gevolge van kanker door bestraling na 1986 (rapport Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), 2006).
- 6 000 gevallen van schildklierkanker werden in de periode 1990-2005 vastgesteld, voornamelijk bij mensen die als kind een hoge blootstelling opliepen. Er is een 99% overlevingskans (rapport WHO, 2006).

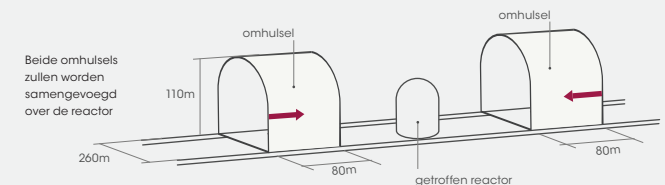
- 4 300 km²: niet toegankelijk gebied voor permanente bewoning (wel voor korte verblijven, ook zonder beschermende kledij)
- 7 000 km²: toegankelijk maar sterk vervuild gebied

Situatie op dit moment

Status van de getroffen centrale

- De getroffen reactor is afgeschermd van zijn omgeving met een **betonnen omhulsel** dat kort na de ramp werd gebouwd.
- Een nieuwe grote koepel maakt sinds 2017 de verdere veilige ontmanteling van de reactor mogelijk.

Terugkeer van bewoners

De overheid van Oekraïne wil het gebied opnieuw bewoonbaar en aantrekkelijk maken voor nieuwe en vroegere bewoners. 21 500 huizen werden ondertussen aangesloten aan het gasnetwerk, 1 300 km nieuwe wegen worden momenteel aangelegd.

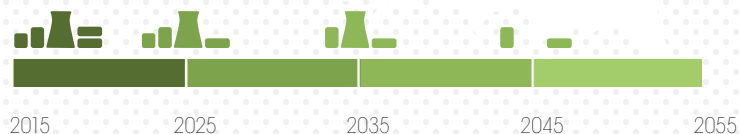

Natuur en landbouw

Ondanks de verhoogde radioactiviteit is de **biodiversiteit** in de regio groot. Er zijn geen gekende misvormingen meer geweest in planten en dieren vanaf de 2^e generatie na het ongeval. Consumptie van wilde dieren en planten blijft verboden. **Alle landbouwgewassen uit de getroffen regio zijn opnieuw veilig voor consumptie.**

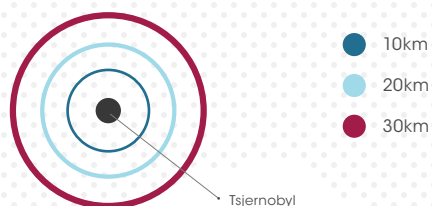
Next steps

De ontmanteling van de kerncentrale zal 30 tot 40 jaar duren.

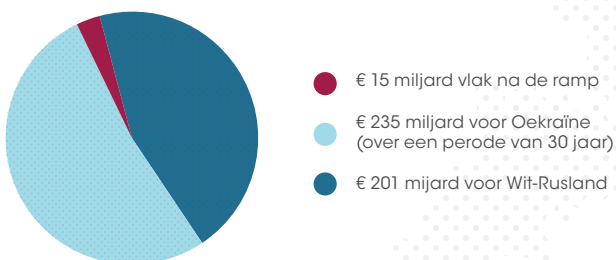

Hoe groot is de regio die moet gedecontamineerd worden?

De Exclusion Zone omvat een regio tot 30 kilometer rondom de centrale.

Kostprijs van de opruiming: De kostprijs bedroeg 15 miljard EUR (onmiddellijk na de ramp), en gemeten over 30 jaar 235 miljard EUR voor Oekraïne en 201 miljard EUR voor Wit-Rusland.

Situatie in België

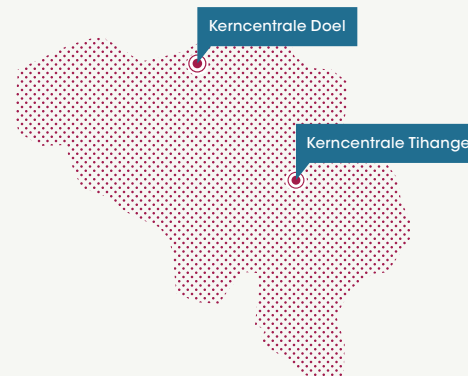
De Belgische kerncentrales verschillen qua ontwerp sterk van die in Tsjernobyl. De Belgische kerncentrales zijn **PWR-reactoren** (pressurized water reactors, of hogedrukreactoren) en hebben een dubbele afschermingsmantel.

Het type reactor zoals in Tsjernobyl is niet voorzien van een overkoepelend gebouw dat de reactor van de omgeving isoleert.

Na 2011 werden **alle Europese kerncentrales door de Europese Commissie aan tests onderworpen**, de zogeheten 'stress tests' (weerstandstests). Uit de tests bleek dat de **Belgische** centrales tot de **meest robuuste van Europa behoren**, en **voldoende beschermd** zijn tegen natuurlijke oorzaken en moedwillig kwaad opzet (terrorisme).

Bovendien heerst in België een **doorgedreven veiligheidscultuur**, zowel door interne als externe veiligheidsmechanismen. Bovendien wordt de veilige uitbating gecontroleerd en gegarandeerd door een onafhankelijke instantie (FANC).

De nucleaire sector behoort tot de meest beveiligde en gecontroleerde sectoren. Geen enkele andere industriële sector kent dezelfde veiligheidscultuur en strenge normen.